

Η ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΑ ΚΑΡΛΟΤΤΑ ΤΟΥ ΣΑΞ-ΜΑΙΝΙΓΓΕΝ

(Προσωπογραφία Δέμπαχ).

ΤΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ 1906

Ο 1906 ὑπὸ φιλολογικῆν, καλλιτεχνικῆν καὶ ἐπιστημονικῆν ἔποψιν δὲν θὰ καταλάθῃ ξεχωριστὴν θέσιν ἐν τῇ παγκοσμίῳ κινήσει. Τίποτε ἔξαιρετικὸν δὲν ἐσημείωσε. Προσπάθειαι, ἀπλαῖς ἀπόπειραι ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ ἐρεύνῃ, καμμία ἔξοχος ἔμπνευσις εἰς τὴν τέχνην, ἡ φιλολογία βηματίζουσα ἐν τῇ κανονικῇ τῆς τροχιᾶ. Γεγονότα, ὡς ἡ ἐπιδρασίς προώρισται νὰ παραμείνῃ ἐπὶ μακρὸν ὡς σταθμὸς προόδου, ή ὡς ἄγγελος ἀναγεννήσεως, οὐδαμοῦ ἔξεδηλωθησαν κατὰ τὸ ἔτος, τὸ ὅποιον πρὸ διέγου ἐκηδεύσαμεν.

* * *

Ἐν Ἑλλάδι τὸ 1906 φιλολογικῶς, ὑπῆρξε ἔτος μετριωτάτης, ὑπὸ ποσοτικῆν τούλαχιστον ἔποψιν, παραγωγῆς. Ολίγιστα ἔργα πρωτότυπα ἐνεφανίσθησαν, ὁ μίκρος δ' αὐτῶν ἀριθμός ἀποδοτέος οὐχὶ εἰς πνέυ-

ματικὴν στείρωσιν, ἀλλὰ εἰς τὴν ἔλλειψιν ὑποστηρίξεως τῶν ἔργατῶν τοῦ πνεύματος, οἵτινες ἔχουν ὅλην τὴν δύναμιν νὰ παραγάγουν, ἀλλὰ εἰνὲ ἡμαγκασμένοι γὰ καταδικάζουν τὰ ἔργα των εἰς ἀφάνισιν, διότι σήμερον ἡ «πολιτισμένη» κοινωνία μαρτίνει τόσον ἀπορροφημένη ἀπὸ τὴν ψληγή, ἀπὸ τὸν συρμόν, ἀπὸ τὸν ἐγωισμόν, ώστε δὲν σκοτίζεται καθόλου δι’ ἔργασίας πνευματικάς, η μᾶλλον σκοτίζεται ἐμμένουσα εἰς τὸ σκότος τῆς ἡμιμαθείας τῆς καὶ ἐντρυφώσα εἰς τὸ φῶς τῶν πυγολαμπίδων τῆς πλουτοκρατικῆς ἀριστοκρατίας.

Εἰς κοινωνίαν τὴν ὅποιαν δὲν θέλγουν αἱ πτήσεις τοῦ πνεύματος καὶ τῆς τέχνης αἱ ἔμπνευσεις, μάτην θ. ἀναζητήσῃ τις κίνησιν πνευματικὴν ἀξίαν λόγου. 'Ἐφ' ὅσον πολιτισμὸς θεωρεῖται τὸ χρῆμα μόνον καὶ ὅχι τὸ πνεῦμα, θὰ πάσχῃ ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ ἔλλειψιν χαρακτήρων καὶ ἀπὸ ἔλλειψιν προόδου.'

'Ἐν τούτοις ὑπῆρξαν καὶ μερικαὶ ἔξαιρέσεις ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων, τοὺς ὅποιους δὲν ἀπέλιπεν ὁ ἔρως πρὸς τὴν φιλολογίαν καὶ ἡ ἔγκαρπτέρησις. Καὶ οὕτω τὴν μονοτονίαν τῆς στασιμότητος διέκοψαν φωτεινὰ τινὰ μετέωρα.'